

Tid Tisdagen den 21 juni 2011 kl 16.30 – 16.35

Plats Bråvallasalen, Stadshuset

Justerat Onsdagen den 22 juni 2011

Madeleine Sjöstedt

Jakop Dalunde

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Madeleine Sjöstedt (FP) ordförande

Jakop Dalunde (MP) vice ordförande

Anna Cederschiöld (M)

Lennart Jansson (M)

Per Altenberg (FP)

Elisabeth Svensson (C)

§6

Bengt Sandberg (S)

Sonja Pagrotsky (S)

Nicklas Nilsson (S)

Mattias Ericson (V)

Tjänstgörande ersättare:

Mikael Eskman (M)

för Billy Östh (M)

Petter Krönmark (M)

för Peter Jönsson (M)

Johan Möller (M)

för Elisabeth Svensson (C) §§ 1-5

Daniel Almgren (MP)

för Ewa Larsson (MP)

Övriga ersättare:

Rana Carlstedt (S)

Martin Engman (S)

Jeanette Hemmingsson (S)

Torkel Tigerschiöld (MP)

Tjänstemän

Förvaltningschef Juan Copovi Mena, Åse Geschwind, Andreas Jaeger och Ingrid Gyllfors samt borgarrådssekreteraren Jonas Uebel och biträdande borgarrådssekreteraren David Lindberg från roteln.

§ 1

Val av justerare och tid för justering

Beslut

Fastighetsnämnden utser vice ordföranden Jakop Dalunde (MP) att tillsammans med ordföranden Madeleine Sjöstedt (FP) justera dagens protokoll.

Justering sker onsdagen den 22 juni 2011 i Stadshuset.

§ 2

Förslag till detaljplan för del av Norra Djurgårdsstaden, Norra II (del av Hjorthagen 1:3) i stadsdelen Hjorthagen och Norra Djurgården, S-Dp 2009-18084-54. Svar på remiss

Dnr 1.6-283/2011

Bordlagt den 14 juni 2011 nr 12

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och åberopar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Handlingar i ärendet

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 8 juni 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Madeleine Sjöstedt (FP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jakop Dalunde m.fl. (MP), Bengt Sandberg m.fl. (S) och Mattias Ericson (V) enligt följande:

Norra Djurgårdsstaden är ett spännande stadsbyggnadsprojekt. Bostadsbristen i Stockholm är akut och det tillskott av lägenheter som en ny stadsdel tillför är otroligt viktigt. Norra Djurgårdsstaden kommer utöver det att bli en spännande stadsdel med höga och gröna ambitioner. Det är bra för Stockholm.

När planerna nu går vidare in i nästa fas vill vi understryka att:

- Minst hälften av lägenheterna och gärna fler ska vara hyresrätter.
- Pressa klimatmålen ytterligare. Den gröna tekniken går fortare än

planprocessen och det är i dagsläget möjligt att ytterligare höja de gröna ambitionerna.

- En grön stadsdel kan inte vara bilburen. Kollektivtrafiken till och från området måste vara väl utbyggd.
- Det är viktigt att det i detaljplanen för Norra Djurgårdsstaden säkras att Gasklockeklustrets offentliga liv ska kunna vidgas och öppnas mot kryssningsfartygshamnen och även in mot staden. Norra Djurgårdsstaden ska vara en naturlig del av Stockholm och inte ett isolerat bostadsområde.

§ 3

Förslag till detaljplan för Slussen, del av fastigheten Södermalm 7:85 m.fl inom stadsdelen Södermalm och Gamla Stan. Dp 2005-08976-54.

Svar på remiss

Dnr 1.6-284/2011

Bordlagt den 14 juni 2011 nr 13

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och åberopar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Handlingar i ärendet

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 9 juni 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Madeleine Sjöstedt m.fl. (FP) och Anna Cederschiöld m.fl. (M) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jakob Dalunde m.fl. (MP) föreslår följande:
 1. att förslaget omarbetas i valda delar
 2. samt därutöver anför följande

För Miljöpartiet är det viktigt att detaljplaneförslaget säkrar god långsiktig utvecklingsmöjlighet för sina fastigheter och dess verksamheter. Museifastigheter, saluhallar och allmänna bad är alla tre områden som i hög grad kräver aktiva insatser i detaljplanearbetet för Slussen.

Miljöpartiet vill se en förstudie av utvecklingsmöjligheter för Stadsmuseet för att säkra attraktivt läge och tillräckliga ytor för dennas utvecklingsmöjligheter. Läget måste vara attraktivt, tillgängligt vid kollektivtrafik och klimatskyddat. Det är viktigt att Stadsmuseet manifesterar Stockholms och Slussen unika karaktär, och leder till ökad kunskap om stadens historia och förutsättningar.

Det är också viktigt att säkra läge och ytor för en saluhall, för att bära vidare

Slussens långa tradition att tillhandahålla Stockholmarna med förnödenheter såväl inifrån Mälaren som utifrån skärgården.

Lokala produkter samt vattentransporter är en utveckling som Stockholms planerare har ansvar för att locka fram igen i nya föredömliga former nära vattnet.

Vi vill även att Slussen ska främja säkra att Stockholmsvatten kan nyttjas för bad och andra vattennära fritidsaktiviteter. Slussens solsida bör ges utrymme för strand- och solbadande. Fontäner kan ge svalka och locka till leklynn. Bastubad och isvaksbad i rent vatten mitt i stadens centrum skulle kunna ge också många långväga Stockholmsbesökare att sent glömma.

I övrigt är vi kritiska till trafiklösningen för Slussen som trots omarbetningar fortfarande domineras av bilism. Vi är också kritiska till bristen på tillgänglighetsanpassning, samt bristande förebyggandet åtgärder inför de stora risker som finns för höjningar av vattennivån.

3) Bengt Sandberg m.fl. (S) föreslår följande:

- Delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
- Utöver detta anföra

Slussenområdet behöver renoveras och få en bättre utformning för att utveckla Slussen som kommunikationsnod och som vistelseplats för både Stockholmare och besökande.

Det nya förslaget är förvisso bättre än det förra. Men det finns en rad punkter där ytterligare bearbetningar, förändringar och vidare överväganden behöver göras.

Det finns också frågetecken som måste klargöras innan ett slutgiltigt beslut fattas.

Frågetecken

- Ett av de stora klimathoten mot Stockholm, är saltvatteninträngning i Mälaren. En nordisk expertgrupp har nyligen prognostiserat havsvattennivåhöjningen till 0,9-1,6 meter – och utesluter inte en höjning med 2,0 meter. För att undvika att Slussen behöver byggas om enbart några decennier bör Slussen byggas för att bättre klara hotet mot Stockholms dricksvattenreservoar.
- Kostnadstäckning är viktig. En fullständig kalkyl för projektet ska presenteras för Kommunfullmäktige innan beslutet om Nya Slussen fattas. I kalkylen ska redogöras för vilka intäkter projektet kommer att få från stat, landsting och kommun.
- Slussen med omnejd har höga kulturvärden och ligger inom ett av de områden som miljöbalken anger är av riksintresse för kulturmiljövården. Inom utredningsområdet finns bebyggelse med höga kulturvärden. Geotekniska utredningar har fastslagit att sättningar, förändringar i grundvattennivåer och vibrationer från grundläggning och andra byggnadsbeten kan medföra allvarlig påverkan på bebyggelsen om inga

skadeförebyggande åtgärder vidtas. Innan kommunfullmäktige fattar beslut om Slussen ska en redovisning av vilka skadeförebyggande åtgärder som man planerar åta för att skydda bebyggelse med höga kulturvärden presenteras.

Krav på bearbetningar:

- Vägtrafiklösningen bör ses över för att minimera utsläppen av partiklar och andra luftföroreningar, för att få ner bullernivåerna och för att säkerställa ett smidigt trafikflöde. Dels är T-korsningen vid Skeppsbron och T-korsningen under Slussen utmaning. Dels bör man allvarligt överväga att minska antalet filer på den nu motorvägsliknande bron, för att undvika köbildningar med mera avgas- och bulleralstrande körbeteenden.
- Området är en värdefull kulturmiljö som måste värnas och som har förbättringspotential relativt dagens utformning. Vyerna från Södermalmssidan utöver Saltsjön, Gamla Stan och Mälaren med bland annat Stadshuset som storslagen vy måste utvecklas. På motsvarande sätt, får inte vyerna från Gamla Stan upp mot Södermalmssidans heller fördäras. Det är viktigt att inte bryta det visuella sambandet mellan Gamla Stan och Södermalm, att inte bygga sönder de natur- och kulturhistoriska värdena, inklusive synligheten av de unika förkastningsbranterna.
- Genomskinligheten i glasbyggnaderna på Södermalmstorg kan på goda grunder ifrågasättas. Ska de vara kvar bör de minska i omfång och deras gestaltning och funktion utvecklas.
- Det som från början var tänkt att anpassa Slussen till minskad motortrafik och förbättra för gång och cykel har förvandlats till hur trafiken och bussterminalen ska kunna anpassas till de kontor och gallerior som ska pressas in i området. I det nu liggande förslaget kommer ytterligare tung trafik att ledas in till Slussen för att försörja en galleria. Utöver att det ur ett miljöperspektiv är problematiskt riskerar det att försvåra trafiksituationen vid Skeppsbron och gå ut över cyklister och gångtrafikanter. Det är också tveksamt huruvida ytterligare en galleria efterfrågas av stockholmarna och vilken eventuell påverkan ytterligare en galleria på Söder kommer att få för handelskvarteren runt Götgatan. Vi ser inget skäl en galleria i detta läge.
- Det är viktigt att de byggnader som tillkommer på Södermalmstorg och kring Slussen inte domineras av kommersiell verksamhet utan också kan bli platser kreativitet och kulturell verksamhet.
- Bullerkartorna över den föreslagna lösningen visar på fortsatt höga bullernivåer, och på vissa avsnitt än sämre bullersituation än idag. Detta måste åtgärdas, dels för de boende i området men också för att möjliggöra en utveckling av Slussens vistelseytor. Det förslag vi har att ta ställning till har ambitionen att göra Slussen-området till en plats där människor vistas och möts i trevliga miljöer. Det är en positiv ambition, men om det kräver att bullersituationen ses över.
- Cykeln har blivit ett allt viktigare trafikslag i Stockholm. Alla ansträngningar behöver göras för att ytterligare stärka cyklismen i Stockholm. Säkerhetsaspekterna kan förstärkas ytterligare i föreliggande förslag.
- Tunnelbanan är ett miljövänligt transportsätt med enorm kapacitet. Därför

behöver ett växande Storstockholm ett utbyggt tunnelbanenät. När nu Slussen byggs om måste en förberedelse för en utbyggnad av tunnelbanenätet göras.

- Det är viktigt att gångvägen mellan bussterminalen och tunnelbanan är trygg och så kort som möjligt. Innan kommunfullmäktige fattar beslut om en ny bussterminal måste det tydliggöras hur stort avståndet mellan bussterminal och tunnelbana blir, det längsta avståndet, det kortaste avståndet och medelavståndet.
- Ett modernt Stockholm är ett Stockholm som är tillgängligt för alla stockholmare och besökare. Nya Slussen ska anpassas så att alla ramper, trappor och broar är tillgängliga oavsett årstid.

4) Mattias Ericson (V) föreslår följande:

1. att förslaget omarbetas i valda delar
2. samt därutöver anför följande

Vi anser att det nya förslaget är bättre än det tidigare men att det fortfarande är mycket som behöver ändras på. Kravet som tidigare framförts från vår sida på tidigare förslag om fria siktlinjer är inte tillgodosedda. Byggnaderna framför KF-huset blir alltför dominanta och den stora glasbyggnaden mitt på Slussplanen gör att siktlinjerna blir kraftigt reducerade. Vi vänder oss också mot den breda trafikled från Katarinavägen ned mot Skeppsbron som är överdimensionerad. Vår uppfattning är att vi inte behöver dimensionera efter dagens biltrafik utan att vi genom att satsa på bättre kollektivtrafik kraftigt kan minska ner på antalet bilar. Tillgängligheten i allmänhet är vi också kritiska mot, bland annat pga. den branta trappan ner mot vattnet/slussen samt tillgängligheten för funktionshindrade. De senaste forskningsrönen kring stigande havsnivåer gör också att vi känner oss tveksamma till det nya förslaget. Detta sammantaget leder oss fram till att förslaget bör omarbetas i valda delar samt sändas ut till berörda nämnder på ny remiss.

Beslutsgång

Ordföranden Madeleine Sjöstedt (FP) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Madeleine Sjöstedt m.fl. (FP) och Anna Cederschiöld m.fl. (M).

Reservation

Vice ordföranden Jakob Dalunde m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag:

Bengt Sandberg m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mattias Ericson (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 4

**Samråd om förslag till detaljplan för ny bussterminal för Nacka- och Värmdöbussarna vid Slussen, del av Södermalm 7:87 m.fl. i stadsdelen Södermalm,
S-Dp 2011-0158-54. Svar på remiss**

Dnr 1.6-285/2011

Bordlagt den 14 juni 2011 nr 14

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och åberopar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Handlingar i ärendet

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 9 juni 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Madeleine Sjöstedt (FP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Jakop Dalunde m.fl. (MP) och Mattias Ericson (V) enligt följande:

Hela Slussen projektet är komplext och det har varit många och långa turer om och kring hela projektet. Vi ställer oss idag bakom förslaget om att kontoren fortsätter planarbetet avseende nya bussterminalen för Nacka- och Värmdöbussarna i den riktning som redovisats i samrådet. Samtidigt vill vi hålla öppet för att terminalen inte behöver bli av den dimension som redovisats med långa avstånd för resande vid omstigning om det visar sig att utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka kan tidigareläggas genom det utspel som den borgerliga majoriteten gjorde i Lanstinget den 14 juni -11. Vi vill dock trycka på att lagens krav gällande tillgänglighet för funktionshindrade hur som helst verkligen uppfylls och att handikapporganisationernas krav tillgodoses.

Särskilt uttalande lämnas av Bengt Sandberg m.fl. (S) enligt följande:

Vi konstaterar att det en så stor bussterminal hade varit överflödigt ifall planerna på en utbyggnad av tunnelbanan mot Nacka hade genomförts. Det hade varit att föredra.

En eventuell placering av bussterminalen i Katarinaberget ställer en rad frågor som måste lösas på bästa tänkbara sätt.

- Det är viktigt att gångvägen mellan bussterminalen och tunnelbanan är trygg och så kort som möjligt. Innan kommunfullmäktige fattar beslut om en ny

bussterminal måste det tydliggöras hur stort avståndet mellan bussterminal och tunnelbana blir, det längsta avståndet, det kortaste avståndet och medelavståndet.

- Det ska vara tryggt, smidigt och trevligt att resa kollektivt i Stockholm. Därför måste åtgärder vidtas för att få en rimlig bullernivå i bussterminalen.
- En modern stad är en tillgänglig stad. Bussterminalen måste utformas på ett sådant sätt att den är tillgänglig för alla stockholmare, oavsett funktionsnedsättning.
- Ska kollektivtrafiken behålla och utveckla sina andelar måste bussterminalen fungera som en smidig omstigningsplats till andra bussar, till tunnelbanan och till låncykelsystem. Kanske kan rullbandssystem kunna användas för att öka gång hastigheten.
- Det är viktigt att terminalen upplevs som trivsamt och enkelt att hitta i, för att just kunna få resenärer att undvika bil och istället resa kollektivt.
- Både luftkvaliteten inne i terminalen och luften utanför som påverkas av bussterminalen måste få lösningar som är fullt tillräckliga. Ventilation måste vara tillräcklig, och utluften från bussterminalens ventilation måste placeras så det inte påverkar där människor vistas.
- Byggnationen måste ske så varsamt att inte den mycket fina naturmiljön i området, med bland annat Mosebacke påverkas negativt. Området har stort kulturhistoriskt värde
- Grundvattenfrågorna måste tas på största allvar i det fortsatta arbetet. Påverkan på växtligheten ovan terminalen, fara för ökad förorening av vatten, liksom fara för sättningar till skada för byggnader - är exempel på risker som måste hanteras och desarmeras.

§ 5

Rapport från förvaltningschefen

Förvaltningschef Juan Copovi Mena önskar nämnden en glad sommar.

§ 6

Övriga frågor

Ordföranden Madeleine Sjöstedt (FP) tackar Rana Carlstedt (S) för hennes tid i fastighetsnämnden.

Därefter önskar ordföranden Madeleine Sjöstedt (FP) alla en glad sommar.

Vid protokollet

Åse Geschwind